

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 29, 14. oktober 2021

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Kraftige vinterbyg marker kan trænge til mangan
 - Destruktion af efterafgrøder
 - Kerb formidling
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Tjek dit kemirum
 - Satellitkontrol af marker
 - Registrering af hestehold i CHR
 - IPM og sprøjtejournalindberetning
 - Vandingsstilladelse giver højere gødningskvote
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
 - Holstebro Efterafgrøde-demo
 - Sprøjteopfølgningsskurer

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Ukrudtsbekæmpelse i vintersæd

Har du ubehandlede, sent såede marker, vil det formentligt være aktuelt med ukrudtsbekæmpelse nu, kør gerne når sprøjtesporene netop er blevet synlige. Når vintersæden sås sent, vil der normalt ikke være en stor ukrudtsbestand, men nogen fremspiring må forventes. Den normale dosis på 0,75 l/ha Boxer og 0,075 l/ha DFF rammer både enårig rapgræs, vindaks og diverse bredbladede ukrudtsarter. Har du specifikt problemer med andre ukrudtsarter, så se tabeller med oversigt over blandinger og doser i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 25**. Ved brug af Boxer eller andre midler med prosulfocarb, skal du være opmærksom på at undgå fordampning, det betyder der SKAL bruges afdriftsreducerende dyser, køres ved temperaturer under 15 °C og med lav vindhastighed – også i dagene efter behandling.

Rapsjordlopper

Rapsjordlopperne og deres larver har vi skrevet om en del gange dette efterår. Såfremt marken er behandlet mod rapsjordloppelarver når rapsen har haft mindst 4-5 blade, så er bekæmpelsen tilstrækkelig, og der skal ikke bekæmpes yderligere. Er rapsen ubehandlet, bør rapsjordloppelarverne bekæmpes når rapsplanterne har mindst 4-5 løvblade, medmindre der er opstillet gule fangbakker og kun fanget få rapsjordlopper heri. Der er set effekt af bekæmpelse helt frem til november. Til bekæmpelse anbefales 0,2 kg Lamdex eller 0,1 kg Kaiso Sorbie.

Kraftige vinterbyg marker kan trænge til mangan

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Vi ser heldigvis kun enkelte marker med mangan-mangelsymptomer. Det er dog også bedst at være på forkant, sådan at symptomerne ikke opstår. Det *kan* derfor være relevant at give mangan nu, men kun i vinterbyg i kraftig vækst, hvis der erfaringsmæssigt ofte opstår manganmangel i marken.

Der er risiko for svidninger med mangan på denne tid, så køр ikke ved udsigt til nattefrost eller i skarp solskin. Bruger du et middel baseret på salte (som fx sulfat og nitrat, hvilket også inkluderer BioMangan, er du i tvivl så kig på etiketten), så skal der tilsættes spredklæbemiddel - hvis der ikke blandes med ukrudtsmidler indeholdende spredklæbemiddel.

Mangan kan blandes med nogle ukrudtsmidler, brug middeldatabasen, til at se blandingsmulighederne for dine midler.

Destruktion af efterafgrøder

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Det er fra 20. oktober lovligt at destruere efterafgrøder, med enkelte undtagelser, der beskrives længere nede i teksten. I langt de fleste tilfælde er der ikke nogen grund til at nedvisne nu. Lad efterafgrøderne stå til foråret, de kan sagtens nå at blive visnet ned i foråret, hvis ikke vinteren tager livet af dem.

Husk at der efter en pligtig-, husdyr- eller målrettet efterafgrøde skal sås vårsæd, mens der ikke er krav om dette for MFO efterafgrøder og græsudlæg.

Skal efterafgrøden destrueres?

Efterafgrøderne har i løbet af efteråret optaget kvælstof. Så længe planterne er levende vil kvælstoffet være i biomassen, men når de visner eller nedvisnes vil biomassen gradvist nedbrydes, og kvælstoffet vil dermed blive frit og kan dermed udvaskes. Der er forskel på planternes evne til at overvintre; mens græsudlæg sagtens kan holde til vinteren, vil olieræddike, gul sennep, honningurt m.fl. normalt dø i løbet af vinteren. Når du har haft arbejdet med at etablere efterafgrøderne, og der i kvælstofkvoten regnes med en kvælstofeffekt af efterafgrøderne, er der alt mulig grund til at sørge for at beholde efterafgrødernes kvælstof så længe at vårsæden kan få gavn af det i foråret.

Derfor er vores anbefalinger at lade efterafgrøderne stå til foråret. Dette gælder især på sandjord, hvor risikoen er størst for udvaskning. Er der problemer med kvik, bør efterafgrøden dog nedvisnes, evt. kun i pletter og markkanter.

Kvik bekæmpes med ca. 1.000 g aktivt stof pr. ha svarende til 3 liter glyphosatmiddel med 360 g pr. liter. Glyphosatmidler bør tilsættes 2,0 l ammoniumsulfat + 0,1-0,2 l spredklæbemiddel pr. ha for at sikre effekten under mindre gunstige forhold og for at modvirke effekten af eventuelt hårdt vand. Husk at tilsætte ammoniumsulfat i sprøjten FØR glyphosat tilsættes.

Ved pløjefri dyrkning har man også gavn af at holde på næringsstofferne hen over vinteren, men her skal man holde for øje, at der er tid til at nedvisne og sikre at græstørven når at visne nok til, at den pløjefrie etablering kan udføres til foråret.

Frist for destruktion

Den generelle frist for destruktion er 20. oktober, medmindre det drejer sig om MFO efterafgrøder, der er sået mellem 20. august og 7. september, eller det drejer sig om MFO-græsudlæg, hvor der er indmeldt udskudt høst af hovedafgrøden.

Ved udskudt såning af MFO udskydes destruktionen tilsvarende, sådan at de sidst såede efterafgrøder må destrueres fra 2. november. Vil du se de eksakte datoer for MFO efterafgrøder sået mellem 20. august og 7. september, så se listen i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 21**. MFO-græsudlæg, hvor hovedafgrøden er indmeldt med udskudt høst, må destrueres fra 2. november.

Ved MFO-græsudlæg i majs er destruktionsfristen 8 uger efter høst. Og pligtig-, husdyr- eller målrettet efterafgrøde

græsudlæg i majs er fristen 1. marts. For undtagelsesbrug er fristen for alle efterafgrøder 1. marts.

Kerb formidling

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Forhandlerne melder stadig om mangel på Kerb. En del landmænd har fundet ud af at handle indbyrdes, hvilket er lovligt, såfremt både modtager og sælger har en MAB-autorisation. En del omfordeling sker fx i rapsgrupper på Facebook, men ønsker du kontakt med nogle, der mangler eller har overskud, så kontakt Per Skodborg Nielsen (tlf. 9629 6830), som vil forsøge af koordinere blandt SAGROs landmænd.

REGLER OG TILSKUD

Tjek dit kemirum

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Epoxiconazol er fra 30. oktober 2021 forbudt at opbevare. Da aktivstoffet er forbudt i hele EU, er bødetaksten for én dunk 20.000 kr. Epoxiconazol findes i midler som Bell, Viverda, Rubric, Opera med flere. Listen med midler, der bliver forbudt nu eller i den nærmest tid er ret omfattende, derfor bør du bruge kemitjek appen eller positivlisten på **middeldatabasen.dk** og gennemgå dit lager. Når du bruger appen, har du samtidig mulighed for at notere, hvor meget du har af midlet på lageret. På den måde kan din planterådgiver også se det, og hjælpe med at få opbrugt midlerne i forbindelse med sprøjteplanlægningen. Vi laver gerne sprøjteplanen allerede nu, med mulighed for tilpasning i foråret når vi ved hvordan sæsonen udvikler sig.

Kemitjek appen koster 399 kr. pr år – du kan få **adgang her**, og hente appen, der hvor du normalt henter dine apps.

Figur 1 Kemitjek appens logo. Med kemitjek appen scannes midlets stregkode, hvorefter det vises om midlet er godkendt, snart vil udløbe eller forbudt.

Satellitkontrol af marker

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Landbrugsstyrelsen har i starten af denne uge udsendt høringsbreve til landmænd med **røde marker**. En **rød mark** betyder, at det ikke har været muligt at verificere ud fra satellitbillederne at markens aktivitetskrav er opfyldt. Høringsbrevet kan kun besvares med Landbrugsstyrelsens app.

Ligesom sidste år viser Landbrugsstyrelsen (LBST) på et kort i Internet Markkort (IMK) med grøn, gul eller rød grafik, hvorvidt aktivitetskravet på græsmarker er opfyldt. Markerne skifter ikke længere farve. Marker, der er grønne og gule, har landbrugsstyrelsen ud fra satellitbilleder bedømt, at aktivitetskravet; slåning eller afgræsning, er opfyldt, mens marker, hvor aktivitetskravet ikke vurderes som opfyldt, fra den 11. oktober ses markeret med rød farve via appen og i IMK, og du skal besvare et høringsbrev om arealets tilstand. Høringsbrevet skal besvares senest den 25. oktober, og kan kun besvares via LBST's app.

Hvis du har en rød mark, er der 3 muligheder:

- Muligt at indsende fotos i appen senest d. 25. oktober som beviser at aktivitetskravet er opfyldt. Dermed er der også mulighed for at slå marken inden billederne tages.
- Trække marken (eller dele af marken ud) – uden sanktion – senest d. 25. oktober
- Hvis der ikke reageres, så underkendes marken.

Landbrugsstyrelsens app

Kilde: fra Landbrugsstyrelsen

Hvis du modtager et høringsbrev om en rød mark, vil der blive dannet en opgave i Landbrugsstyrelsens app. Der dannes én opgave pr. rød mark.

Hvis du vil dokumentere, at aktivitetskravet er opfyldt på en rød mark, skal du eller en fuldmagtshaver indsende billeder af marken med Landbrugsstyrelsens app.

Hvis aktivitetskravet kun er opfyldt på en del af en rød mark, kan du undgå sanktion og bevare en del af støtten ved senest den 25. oktober at dele marken op i Tast selv, så du kun søger om støtte for den støtteberettigede del af marken. Det er vigtigt, at du indsender billeder af den del af marken du fortsat søger støtte til.

Hvis du ikke længere søger om grundbetaling for marken, skal du ikke indsende billeder.

Hvis opfyldelsen af aktivitetskravet på en græsmark sker på et tidligt tidspunkt, kan det være en god idé at tage billeder med appen allerede på dette tidspunkt. Hvis marken – mod forventning – senere bliver rød, kan du sende disse billeder ind som hørings svar.

Appen registrerer automatisk, hvor billederne tages. Du kan få hjælp til **brug af appen her**

Få hjælp af SAGRO

Hvis du har brug for hjælp med at svare på høringsbreve med appen, er der planterådgivere i alle vores huse, som kan hjælpe med at svare på høringsbrevene med appen. Har du brug for assistance, så kontakt din planterådgiver.

Registrering af hestehold i CHR

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Alle heste skal være registreret i CHR, det centrale husdyrregister, på samme måde som kvæg, svin og andre dyretyper.

Du har selv mulighed for at oprette/registrere din besætning og sted på **landbrugsindberetning.dk** Hvis du ønsker det, kan få hjælp af din planterådgiver eller ved at kontakte CHR-afdelingen, SEGES, tlf. 70155015 eller på mail chr-skejby@seges.dk

Hvis dine heste allerede er med i gødningsregnskabet, anbefales det at få din planterådgiver til at rette det til. Når der skal oprettes et sted, hvor der holdes heste, skal følgende oplysninger registreres:

1. CVR- eller CPR-nummer på den ansvarlige for hesteholdet.
2. Telefonnummer på den ansvarlige for hesteholdet.
3. Beliggenhed (adresse) på stedet, hvor der holdes heste.
4. Koordinatsæt for den største facilitet (bygning, indhegning m.v.) med dyr på stedet.
5. Arten (heste) der findes på stedet, hvor der holdes heste.
6. Typen af stedet, hvor der holdes heste (fx hobbyhold, rideskole, stutteri eller hestepension).
7. Perioden, hvor der holdes heste på stedet, hvis disse ikke er der hele året.
8. Praksisnummer på den dyrlægepraksis, der tilser dyrene.

Du kan finde mere i vejledningen på **foedevarestyrelsen.dk**.

IPM og sprøjtejournalindberetning

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Sprøjtejournalen skal indberettes til Miljøstyrelsen, dette kan ske frem til 31. marts 2022, men kan med fordel gøres allerede nu. Dermed er du sikker på at du har en sprøjtejournal klar, hvis der kommer kontrol, og samtidig kan du udfylde dit IPM-skema.

Krav om ajourføring senest 7 dage efter sprøjtning

Det er et krav, at behandlinger noteres – eller vinkes af, hvis de er planlagte i forvejen - senest 7 dage efter sprøjtning. Den *opdaterede* journal skal gemmes på bedriften i 3 år (kun *undtagelsesvis* vil en kontrollør acceptere, at journalen ligger hos planterådgiveren på kontrolltidspunktet). Vi har et Sprøjtejournal-abonnement, hvor vi i Planter & Miljø hjælper med den løbende ajourføring af journalen i vækstsæsonen. Vi henviser gerne til de relevante kolleger, hvis du er interesseret.

Der er ikke noget bestemt "formkrav" til journalen, men den skal indeholde følgende oplysninger:

- Ejer/brugers CVR nr.
- Midlets navn (med samtlige efternavne f.eks. "250 EC", "333 HL"). Registreringsnr. kan være nyttigt at påføre for midler med Mindre Anvendelsesgodkendelse eller dispensation for senere at kunne dokumentere, at midlet er lovligt brugt.
- Dato for behandling. Vær her obs på midler, der har et minimumsinterval for gentagen behandling.
- Dosis pr. ha. Obs vedr. midler med afstandskrav, se nedenfor.
- Mark nr.
- Størrelsen af det behandlede areal, angivet med min. 1 decimal.
- Dokumentation for afdrift-reduktion (nærmere beskrevet nedenfor)

Afprøv Farmtracking til sprøjtejournal

Frem til 31. marts 2022 kan du gratis benytte FarmTracking Premium til bl.a. registrering af behandlinger. Vælger du at stoppe, når prøveperioden slutter, vil din planterådgiver stadig kunne se de registreringer, der er foretaget.

FarmTracking er en app, som du kan benytte til at notere behandlinger, mens de udføres. Dermed kan du både notere gylletildeling, handelsgødning, samt alle sprøjtninger inklusive dokumentation om brug af afdriftsreducerende dyser.

Få adgang til FarmTracking på dlbr.dk

IPM-skema er åbent til udfyldelse

Af planterådgiver Vivi Ernstsén

IPM-pointskemaet, som Landbrugsstyrelsen lancerede sidste år, er igen åbent for indsendelse. Skemaet skal udfyldes og indberettes senest 31. marts 2022.

Det IPM-pointskema, som blev lanceret af Miljøstyrelsen i foråret er genåbnet til udfyldelse for planperioden 2020/2021. IPM-skemaet er opbygget med point, hvor point tildeles efter i hvor høj grad IPM principperne anvendes. Skemaet kan først udfyldes, når sprøjtejournalen er indsendt. IPM-skema skal være udfyldt senest den 31. marts 2022. Da din planterådgiver skal have responstid til at indsende sprøjtejournalen opfordrer vi til, at indsende dine sprøjteoplysninger nu.

For at logge på og udfylde IPM-pointskemaet skal NemID anvendes, og derfor har din planterådgiver ikke mulighed for at udfylde skemaet for dig. Skemaet tager maksimalt 15 minutter at udfylde, da 8 ud 14 spørgsmål er besvaret ved indsendelse af sprøjtejournalen.

Ved indsendelse af skema modtager du det udfyldte skema i e-Boks. Husk at gemme skemaet, da det skal kunne fremvises ved en kontrol.

Der er få undtagelser, hvor bedrifter er fritaget for indsendelse af IPM-skema:

1. Bedriften i de seneste to planperioder ikke har anvendt sprøjtemidler på omdriftsarealer.
2. Bedriften råder ikke over arealer i omdrift.
3. Bedriften er nyoprettet, det vil sige, at bedriftens CVR-nr. er oprettet inden for den planperiode, som IPM-skemaet omhandler, eller den forrige planperiode.

Vandingstilladelse giver højere gødningskvote

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Vandingssæsonen er ovre, og det er tid til at efterse vandingsmaskinen og få den frostsikret. Men udover vandingsmaskinen bør du også kontrollere dine vandingstilladelser. Det er vigtigt, at du har vandingstilladelse til den

mængde vand, der kræves, for at vande det areal, der fås forhøjet kvote til.

Marker på sandjord (JB 1-4), der vandes, har en højere kvælstofnorm. Normerne for vandet sandjord kan benyttes, hvis du kan dokumentere en vandingstilladelse på minimum 75 mm vand, svarende til 750 m³ pr. ha. I forbindelse med gødningsplanlægningen bør du og din planterådgiver kontrollere, at det areal, du har vandingstilladelse til, stemmer overens med arealet, hvor du i gødningsplanlægningen søger om højere kvælstofnorm.

ARRANGEMENTER OG KURSER

Holstebro Efterafgrøde-demo

Kom ud og vær med til en snak om efterafgrødearter, næringsstofoptag, betydning af jordtype og krav for at opfylde efterafgrødeforpligtigheden.

Vi holder i denne uge to efterafgrødedemoer:

Tid: Fredag den 15. oktober kl. 10.00

Sted: ved Hodsagervej 24, 7500 Holstebro

Se mere på sagro.dk

Sprøjteopfølgningskurser

Har du brug for et opfølgningskursus til sprøjtebevis/certifikat, har vi planlagt en række kurser, som **ses af listen her**.

Hvis du sprøjter i grovfoder eller kartofler, bør du tilmelde dig et af de målrettede kurser for netop disse driftsgrene. Dermed får du mest muligt med hjem - ud over selve beviset.

Alle kurserne er kl. 8.30-16.00.